

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE IN KULTURO ČRNOMELJ

28. srečanje mladih pesnikov in deklamatorjev
Črnomelj, 11. junij 2018

ZBIRKA PESMI
NAJBOLJŠIH OSNOVNOŠOLSKIH
IN SREDNJEŠOLSKIH
PESNIKOV V LETU 2018

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-93-194
7.079:821.163.6-93

SREČANJE mladih pesnikov in deklamatorjev (28 ; 2018 ; Črnomelj)

Zbirka pesmi najboljših osnovnošolskih in srednješolskih pesnikov v letu 2018 / Župančičeva frulica [tudi] 28. srečanje mladih pesnikov in deklamatorjev, Črnomelj, 11. junij 2018 ; [zbral in uredil Tadej Fink]. - Črnomelj : Zavod za izobraževanje in kulturo, 2018

ISBN 978-961-94452-0-4
1. Gl. stv. nasl. 2. Fink, Tadej
295216128

KAZALO

Prehojena pot	5
O 28. Župančičevi frulici	7
Strokovna komisija 28. Župančičeve frulice	8
Kategorija: Najboljši osnovnošolski pesniki	9
Urška Jurajevčič, OŠ Loka Črnomelj	10
Čas	11
Žarnica	12
Deklica s knjigami	13
Urška Bahor, OŠ Loka Črnomelj	14
Azil neodobren	15
Amadeja Rek, OŠ Angela Besednjaka Maribor	16
Zmanjšujem razdalje	17
Neja Popržen, OŠ Šalek	18
Tišina	19
Doroteja Drevenšek, OŠ Angela Besednjaka Maribor	20
Norica Dorica	21
Kategorija: Najboljši srednješolski pesniki	23
Jernej Grlj, Škofijska klasična gimnazija, Zavod sv. Stanislava	24
Ves svet je tvoja	25
Moja svetilka je visela z drevesa	26

Aljaž Primožič, Gimnazija Celje - Center	28
Izolacija	29
Lara Gobec, I. gimnazija v Celju	30
Лара	31
Maja Strmčnik, Gimnazija Velenje	32
Opoj škatlic	33
Erazem Baškovec, Gimnazija Kranj	34
Trije ljubzenski haikuji	35
Kategorija: Najboljši deklamatorji	37
Nagrajena osnovnošolska pesnica Goranovega proljeća 2018	38
Magdalena Blagec, OŠ Donja Stubica	38
Zake	38

PREHOJENA POT

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj (ZIK) je leta 1991 pričel s projektom Srečanje recitatorjev osnovnih in malih šol Bele krajine, s katerim je želel spodbujati govorno ustvarjalnost mladih in njihove veščine javnega nastopanja. Sčasoma je prireditve prerasla svoje ime, saj so mladi pričeli pisati svoje pesmi, zgodbe in pravljice. Preizkusili so se tudi v dramatizacijah in lutkovnih uprizoritvah. Ugotovili smo, da je ukvarjanje s slovensko besedo dragoceno v rani mladosti, ko otrokom res lahko vzbudimo veselje in ljubezen do pisane in govorjene besede.

Pomembna strokovna pridobitev za projekt je bila povezava s sorodno prireditvijo na Hrvaškem, Goranovim prolječem, s katero uspešno sodelujemo od leta 2001. Gre za ugledno manifestacijo z dolgoletno tradicijo, ki združuje mlade pesnike z že znanimi in uveljavljenimi ustvarjalci. Zmagovalci Župančičeve frulice nastopijo na osrednji prireditvi Goranovega prolječa v Lukovdolu, zmagovalni učenci in dijaki Goranovega prolječa pa na zaključni prireditvi Župančičeve frulice, ki je bila vsa leta junija v Vinici, od leta 2016 dalje pa v Črnomlju.

Do leta 2002 so v projektu še sodelovali predšolski otroci – mali šolarji, ki jih kasneje nismo več vključili. Odtlej smo dali večji poudarek lastni ustvarjalnosti mladih in širitvi projekta na celo Slovenijo. Osnovno vodilo projekta se ni spremenilo, še vedno smo ohranili pomen pridobivanja in razvijanja veščin govornega izražanja.

Leta 2003 se je projekt preimenoval v Župančičeva frulico, z novo celostno podobo, kar je prineslo tudi nekaj vsebinskih izboljšav. K sodelovanju smo pritegnili avtorje, pesnike in pisatelje, katerih dela so mladi prebirali, o njih razmišljali in jih na svoj način predstavljali. S tem smo želeli prispevati k razvoju ustvarjalnosti mladih v Sloveniji in k aktivnemu odnosu do prebranega.

Župančičevo frulico spremljajo prizadevanja organizatorja, da v projekt ob mladih pesnikih in recitatorjih aktivno vključuje tudi njihove mentorje in šole, iz katerih prihajajo, kakor tudi strokovnjake, ki sodelujejo kot člani strokovne

komisije. Sodelovanje, uvrstitev na zaključno prireditev in zmaga na Župančičevi frulici pomeni strokovno priznanje predvsem mlademu pesniku ali deklamatorju, zagotovo pa tudi mentorju, ki strokovno vodi mlado osebo na njeni poti ustvarjanja in osebnega izražanja.

Ugled, uspešnost in odmevnost projekta je spodbudil organizatorja, da je v letu 2008 prvič povabil k sodelovanju tudi srednješolce. Prijave kažejo, da nekdanji uspešni udeleženci Župančičeve frulice, ki so danes dijaki, še naprej zavzeto pišejo pesmi in prozo ter razvijajo svoj pesniški potencial. Z večletnim sodelovanjem v projektu dobivajo povratne informacije od strokovne komisije, kar dodatno pripomore k njihovemu razvoju. Po oceni strokovne komisije gre za nadarjene in obetavne mlade ustvarjalce.

Vsa leta Župančičevo frulico podpira ustanoviteljica ZIK-a, Občina Črnomelj. Zaradi pridobivanja dodatnih finančnih sredstev organizator redno spremlja ustrezne javne razpise, na katere se prijavlja. Tako je bil projekt večkrat sofinanciran še iz drugih virov: Ministrstva za kulturo, takratnega Urada Vlade RS za slovenski jezik, enkrat tudi od Ministrstva za šolstvo in šport, nekaj let ga je podpirala Javna agencija za knjigo RS (JAK). Prireditev podprejo tudi manjši sponzorji in podporniki, sicer ne v denarju, ampak v naravi.

Tradicija daje Župančičevi frulici dodatno odgovornost za nenehno rast, razvoj in skrb za izboljšanje kakovosti. Župančičeva frulica bo gradila na preteklih dobrih izkušnjah in si pridobivala nove ideje in sodelavce. Odmevala bo še naprej v naši državi in preko njenih meja. Mladim bo omogočala, da svojo inovativnost in ustvarjalnost pokažejo širšemu krogu ljubiteljev pisane in govorne slovenske besede.

Skrb za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika je poslanstvo vseh nas, ki nam je mar za enakopravno umeščanje slovenske kulture v evropski in širši prostor.

O 28. ŽUPANČIČEVI FRULICI

Na razpisu za Župančičevo frulico 2018, ki ga je organizator ZIK Črnomelj poslal slovenskim šolam, je sodelovalo 77 mladih pesnikov (45 osnovnošolskih in 32 srednješolskih) in 72 deklamatorjev iz skupno 84 slovenskih osnovnih in srednjih šol.

Priporočena tema pesniškega ustvarjanja se je navezovala na temo
SREČA, DOBRA VOLJA.

Oton Župančič je znan kot vitalistični avtor, ki zmore premagovati trpljenje.

Za izhodišče je služil odlomek iz njegove pesmi Zvečer:

*»Golobov se dvoje
med nebom, vodo je
preneslo s perutmi blestečimi. –
Dovolj si trpelo –
kaj zahrepenelo,
srce, si spet po sreči mi?«*

Izbrana tema tradicionalno ni bila pogoj za sodelovanje na natečaju. Mladi pesniki (učenci tretje triade slovenskih OŠ in vsi srednješolci) so lahko pesnili na katerokoli drugo temo.

Ker v letu 2018 obeležujemo 140. obletnico Župančičevega rojstva, so mladi deklamatorji (učenci druge triade slovenskih osnovnih šol) za svoje govorne nastope lahko izbirali med pesmimi Otona Župančiča: *1. Želje belokranjskega dečka, 2. Na Jurjevo, 3. Žarki, 4. Pripovedka o nosku, 5. Zlata ptička, 6. Pomladna ladja, 7. Zeleni Jurij* iz pesniške zbirke »Pomladna ladja« (Založba Mladika, Ljubljana 1994). Predizbori deklamatorjev so potekali 14. in 15. maja 2018 na treh slovenskih osnovnih šolah (Ob Rinži Kočevje, Škofljica – podružnica Lavrica in Angela Besednjaka Maribor).

ZIK Črnomelj ohranja osnovno poslanstvo prireditve, ki enakopravno spodbuja tako mlade pesnike kot deklamatorje, da se izražajo na njim svojstven način. Dve kategoriji omogočata izbiro udeležencem med javnim nastopanjem ali pesniškim pisanjem, obojim pa odstirata možnosti za osebni in umetniški razvoj.

STROKOVNA KOMISIJA 28. ŽUPANČIČEVE FRULICE

Pesmi je ocenjevala strokovna komisija za izbor najboljšega osnovnošolskega in srednješolskega pesnika Župančičeve frulice 2018 v sestavi:

Igor Divjak,
dr. ameriških študij, literarni kritik in prevajalec,
letošnji predsednik strokovne komisije;

Veronika Dintinjana,
pesnica in prevajalka;

Janko Lozar,
dr. filozofije in univ. dipl. prevajalec.

Nastope je ocenjevala strokovna komisija za izbor najboljšega deklamatorja Župančičeve frulice 2018 v sestavi:

Mateja Perpar, prof. angleškega jezika, prevajalka,
radijska napovedovalka, glasbenica in pravljíčarka,
letošnja predsednica komisije;

Tjaša Koprivec, pripovedovalka in
pesnica, radijska voditeljica, glavna
urednica založbe Sanje;

Gašper Jarni, dramski in filmski igralec, lutkar, pevec
ter sinhronizator.

28.

župančičeva
frulica

NAJBOLJŠI OSNOVNOŠOLSKI PESNIKI

Urška Jurajevčič
Dobitnica Župančičeve frulice 2018
za najboljšo osnovnošolsko pesnico

Urška Bahor
Amadeja Rek
Neja Popržen
Doroteja Drevenšek

Pohvale strokovne komisije:

- Tjaša Ivana Kocmut (OŠ Franja Goloba Prevalje),
- Ema Dolenc (OŠ Vrhovci),
- Anja Centa (OŠ Primoža Trubarja Velike Lašče),
- Gaia Stergar (Gustava Šiliha Laporje),
- Lovro Valenko (OŠ Kidričevo),
- Eva Vučko (OŠ I. Murska Sobota),
- Julija Fridrih (OŠ Pohorskega bataljona Oplotnica),
- Ajda Matjašič (OŠ Metlika).

DOBITNICA ŽUPANČIČEVE FRULICE 2018

Najboljši osnovnošolski pesniki

URŠKA JURAJEVČIČ

Osnovna šola Loka Črnomelj

Sem 15-letna Belokranjka, ki obožuje pisano besedo. Rada se izražam tudi likovno in skozi fotografski objektiv. Letos sem bila v okviru projekta *Talenti – razstave mladih likovnikov v knjižnici* izbrana med tiste osnovnošolce in srednješolce, ki smo lahko imeli v knjižnici samostojno razstavo svojih slik in fotografij. Blizu mi je likovni pogled na svet - kot slikar lahko izraziš pogled na neko stvar s svoje perspektive. Rada berem knjige, posebej kriminalke (ker uživam v reševanju umorov), in poezijo. Ko berem, lahko živim življenje več oseb in gledam skozi oči nekoga drugega.

Mislím, da smo mi sami svoja edina ovira, ki nas ustavlja, da bi naredili nekaj, kar si res želimo. Rada imam naravo, ker me sprošča, zato grem vsak dan na sprehod v gozd s svojo psičko Bello.

Moj moto je: dejanja, ne besede.

Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, predsednika strokovne komisije

Urška Jurajevčič je v poslanih pesmih pokazala, da zna zrelo ubesediti različna duševna stanja. Občutku sreče je v pesmi *Čas* zoperstavila tesnobo, ki jo je nazorno izrazi s preprosto in dovolj izvirno prispodobno. Sposobnost, da objektivira občutja, je pokazala v pesmi *Žarnica*, ko je občutek sreče prenesla na žarnico. Avtorica je tako preneseno izrazila spoznanje, da osamljenost za srečo ne zadostuje, treba jo je deliti z drugimi. Spretno se izraža tako v prvi kot v tretji osebi ednine. V pesmi *Deklica* s knjigami je s prispodobno misli, ki polzijo skozi stavke, pričarala skrivnost književnosti in izrazila svoje prepričanje, da se literarne resničnosti ne da preprosto podrediti zunanji resničnosti.

28. Župančičeva frulica
Najboljši osnovnošolski pesniki

ČAS

Počutim se tako utesnjeno.
Dnevi minevajo brez mene.
Ujeta v svojem mehurčku
ne vem,
kako vse beži
mimo mene.
Ure, dnevi, tedni.
Kot naključna slika v albumu,
ki je ujeta v trenutku,
iz katerega ne more ubežati.

28. Župančičeva frulica

Najboljši osnovnošolski pesniki

ŽARNICA

Kako je ta žarnica svetla.
Videti je tako pozitivno,
kot da jo navdaja sama sreča.
Žarnica brez skrbi osvetljuje poti drugim.
Njena svetloba kar seže v srce.

Zaščitena svojo notranjost skriva
za toplim steklom.
Izolirala jo je pred svetom.
Poskušam ga odstraniti.
Drezam vanj,
zato steklo počí
in ven izpusti
svoje najgloblje skrivnosti.

28. Župančičeva frulica

Najboljši osnovnošolski pesniki

DEKLICA S KNJIGAMI

V udobnem naslanjaču
ob skodelici čaja
sedi deklica s knjigo v roki.
Ne zmeni se
za široko nasmejano
sonce zunaj,
ki je pričaralo čudovit dan.

Zanjo obstajajo le knjige.
Črke, ki kujejo besede,
te pa tvorijo premišljene stavke,
skozi katere spolzijo misli.
Vsaka poved, vsako poglavje
ima svoj poseben pomen,
ki ji ne da miru,
dokler ga ne odkrije.

In vsaka knjiga svojo zgodbo,
ki je drugačna vsakič,
ko knjigo znova prebere.

Zato je ta besedni svet
toliko pomembnejši
kot vse življenje,
ki se odvija zunaj.

28. Župančičeva frulica

Najboljši osnovnošolski pesniki

URŠKA BAHOR

Osnovna šola Loka Črnomelj

Sem Urška Bahor, stara sem 15 let. Prihajam iz zaselka Žorenci, in čeprav živim v majhnem naselju, menim, da vidim več sveta, kot ljudje, ki so zaprti za štirimi stenami v večjih mestih. V prostem času rada poslušam glasbo, berem prozo kot tudi poezijo in seveda tudi sama napišem kakšno pesem. Čeprav sem veselo dekle, večinoma pišem žalostne pesmi, saj v svetu po navadi vidimo le slabe stvari, dobre pa prezremo. Književnost zame pomeni pobeg iz suhoparne resničnosti v svet, v katerem ni pravil in v katerem nemogoče postane mogoče.

Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

S pesmijo Azil neodobren je Urška Bahor v nagovoru druge osebe ustvarila kontrast med tujkami in preprostimi stavki, ki upesnjujejo odnos med dvema. V pesniški igri se pokaže, da so v odnosu zadeve lahko bolj komplicirane, kot se zdi na prvi pogled. Zaključek je duhovit tudi zato, ker avtorica uporabi besedo azil, ki jo poznamo iz medijev v resnem političnem kontekstu, tu pa ji da lahkotnejši značaj.

28. Župančičeva frulica
Najboljši osnovnošolski pesniki

AZIL NEODOBREN

Prosil si za domicil.
Dala sem ti ga.

Vrisal si pentagram
v moje srce.

Nastala je entropija.
Nenadno in hitro.

Nato nisi več potreboval
stalnega bivališča.

Igrala sem le še
nokturno.

Opazila sem, da te resonanca
glasbe ni dosegla.

Skrivava se pod svojima
epiteloma.

Ponovna prošnja za azil.
Neodobreno.

28. Župančičeva frulica

Najboljši osnovnošolski pesniki

AMADEJA REK

Osnovna šola Angela Besednjaka Maribor

Sem Amadeja, stara 14 let in najlažje se izražam skozi pesmi. Svoja čustva lahko vedno zlijem vanje. Ko sem vesela, napišem pesem. Ko sem žalostna, napišem pesem. Namesto da bi ljudem govorila o vsem, kar si mislim, to raje napišem. Torej, če me želite razumeti, me boste lahko razumeli le skozi zapisane besede. Vsak potrebuje nekaj, s čimer se lahko izraža. Naj bo to pisanje, slikanje, ples ali karkoli drugega, če imaš to rad, nad tem ne smeš obupati. Vztrajati moraš – v življenju bodo vzponi in padci, a na koncu, ko boš dosegel cilj in pogledal nazaj, boš vesel, da nisi obupal.

Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

Amadeja Rek je v pesmi Zmanjšujem razdalje pokazala, da zna abstraktno zarisati svojo duševnost skozi prisposodbo obratnega sorazmerja. Bolj ko bo uničila razdalje do lepih življenjskih reči, dlje se bo odmaknil konec. Sporočilo pesmi, da je treba življenje izkoristiti, je podano radostno in lahkotno. Avtorica nam zaupa skrivnost poti do sreče. Pomembno je, da bližina ki jo iščeš, vključuje tudi sočloveka.

28. Župančičeva frulica
Najboljši osnovnošolski pesniki

ZMANJŠUJEM RAZDALJE

Zmanjšujem razdalje;
med mano in mojimi cilji,
med mojimi sanjami in mojimi uspehi,
med jutrom in večerom,
med mano in tabo.

Najbolj pa se zmanjšuje razdalja
do mojega konca.
Kmalu bo tu,
zato moram ostale razdalje
čimprej uničiti.

28. Župančičeva frulica

Najboljši osnovnošolski pesniki

NEJA POPRŽEN

Osnovna šola Šalek

Moje ime je Neja Popržen. Stara sem 13 let. Prihajam iz Velenja. V prostem času rada rišem in berem, najraje pa se družim z mojo najboljšo prijateljico Julijo. Moje najljubše knjige so iz zbirke Harry Potter. Sedem let sem obiskovala plesno šolo, zdaj pa hodim na ure jahanja. Igram prečno flavto. Moj hobi je tudi komponiranje glasbe za flavto in klavir. Po poklicu bi bila rada veterinarica ali pa make-up artistka. Sem človek zelo razgledane vrste. Rada imam živali. Doma imam dva psa in dve mački. Meni se zdi svet zelo krut. Če bi se dalo, bi ga spremenila v najlepši del vesolja.

Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

Neja Popržen pesem Tišina zgradi na oksimoronu oziroma bistroumnem nesmislu – tišino se lahko sliši. Lirični učinek ta paradoks doseže tudi zato, ker se taka čarovnija dogodi v samoti, ko je avtorica sama sredi narave. Včasih se moramo pač potruditi, da pridemo do najbolj običajnih skrivnosti. Pesem je močna tudi zato, ker avtorica skrivnosti ne razlaga, ampak jo v verze pripusti tako, kot je—in se ji začudi.

28. Župančičeva frulica
Najboljši osnovnošolski pesniki

TIŠINA

Običajen dan,
hodim po gozdu, po naravi.
Kaj slišim?
Tišino.

Slišim tišino:
vsako drevo,
vsako deblo ,
vsak list,
vse, kar je tiho.

To je najlepši hrup,
je najlepša glasba,
ki bi jo lahko poslušala celo večnost.
Kaj je to?
Tišina.

Dan, drugačen kot drugi.
Hodim po gozdu, po naravi.
Zakaj?
Da slišim tišino.

28. Župančičeva frulica

Najboljši osnovnošolski pesniki

DOROTEJA DREVENŠEK

Osnovna šola Angela Besednjaka Maribor

Če bi bila žival, bi bila verjetno lastovka, ampak sem samo človek. Vseeno pa lahko letim. Menim, da ni normalnih ljudi, da beseda normalen ne obstaja. Različnost nas bogati. Po moje je vsak zase poseben, le jaz sem pa zraven še malo nora. Pa se mi sploh ne opazi na sliki, kajne? Zunanost je le privid. Igram violino in šah. Rada berem knjige. Moj najljubši šport je debatiranje. Želim si, da bi se svet naučil ljubiti. Ko bom odrasla, bom odrasla lastovka in bom znala bolje in višje leteti, pri ljudeh je to običajno obratno. Želim si, da se ne bi nikoli nehala čuditi.

Strokovna utemeljitev dr. Igorja Divjaka, člana strokovne komisije

Norica Dorica Doroteje Drevenšek je igriva pesem v razgibanem ritmu in rimah. Avtorica s prisposodobami norosti pokaže, kakšni sta v resnici dobra volja in sreča. Ti dve namreč terjata, da zna človek biti drugačen od drugih, da zna uganjati norčije in se ponorčevati tudi iz samega sebe, ne le iz drugih. Tak učinek pesnica doseže, ko se primerja s kobilico in prehitro izvaljenim piščetom. Nihče namreč ni rekel, da mora biti poezija resna, lahko je tudi malo cirkusantska.

28. Župančičeva frulica

Najboljši osnovnošolski pesniki

NORICA DORICA

Jaz sem malo zmešana
in to se mi zelo pozna,
hodim v vse smeri,
smeje se mi sto vasi.

Jaz sem mala norica,
ljubka majhna Dorica,
skačem kot kobilica,
ko počí v glavi žilica.

Jaz sem zmešani vseved,
ki govori kar povprek,
nič ne vpraša, nič ne išče,
sem kot prehitro zvaljeno pišče.

Jaz sem majhna norica,
ljubka glasna Dorica,
iz Maribora sem prišla,
tam takšni kot jaz smo doma.

Vendar težko jaz je biti,
nimaš se časa niti umiti,
svojo norost v sebi držim,
ko priložnost je, se znorim.

Saj sem normalna,
le včasih brutalna,
kdaj pa kdaj se mi utrga,
kot se jopici zadruga.

Biti kot sem jaz,
to zahteva čas,
biti z mano pa potrpljenje,
noro dobro je življenje.

28.

župančičeva
frulica

NAJBOLJŠI SREDNJEŠOLSKI PESNIKI

JERNEJ GRLJ

**Dobitnik Župančičeve frulice 2018
za najboljšega srednješolskega pesnika**

**Aljaž Primožič
Lara Gobec
Maja Strmčnik
Erazem Baškovec**

Pohvale strokovne komisije:

- Klavdija Košec (Gimnazija Celje – Center),
- Nikolaj Horvat (Gimnazija Murska Sobota),
- Tjaž Mihelič (Gimnazija in srednja šola Kočevje),
- Vesna Muzek (II. Gimnazija Maribor),
- Tina Šajn (Gimnazija Vič),
- Jasna Reščič (Gimnazija Nova Gorica).

DOBITNIK ŽUPANČIČEVE FRULICE 2018

Najboljši srednješolski pesniki

JERNEJ GR LJ

Škofijska klasična gimnazija, Zavod sv. Stanislava

Želja po novih formah, idejah in odkrivanju še neodkritega je del mene odkar se sebe zavedam. Že v mladih letih se je ta želja utelesila v obliki branja in, še toliko bolj, v obliki interesa za matematiko, ki, bolj ali manj pritajeno, zaznamuje mene, moje razmišljanje in pesništvo. Kasneje se je ta želja kristalizirala, v nekem pogledu zanjo najbolj naravni obliki, v poeziji, za katero upam, da ob branju nekemu ponudi nekaj popolnoma novega in tako, vsaj v mojih očeh, upraviči svoje mesto v tem izboru in svojo pravico imenovati se pesem.

Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Avtor izkazuje tenkočutno obvladovanje pesniškega jezika, njegova pripoved je jasna, posebno odliko pa lahko prepoznamo v pripovedni moči, ki skrbi za to, da iz mirnega toka pesniške pripovedi izjemno hvaležno na obalo bralčeve izkušnje skačejo posamezne besede in se lesketajo v svoji nenavadnosti. S tem avtorju uspeva tisto v poeziji težko dosegljivo: kako ujeti v ubranost melodijo pesmi in glas posameznih besed. S tem je vsakič znova, in vsakič drugače, iz ene pesmi v drugo reševan prasklad sveta in posameznih reči, oziroma prasklad govornice in besed. Tu pa domuje – tudi avtorjeva – pesniška lepota.

28. Župančičeva frulica

Najboljši srednješolski pesniki

Ves svet je tvoja

domovina izražena kot zlajnan
pojem pesem tistim, ki so bili, z notami, ki
bodo obstali z dlanmi nad
drevesi sta ravno prav narazen, da menih obesi visečo
mrežo so napolnili metulji, gosenični
derivat včeraj je danes in derivat časa je naš
prostor objet s praznino nosi
meniha se sprehajata in med malinami mrmrata
mantra so pozabili tako kot so pozabili
sebe slika nate in dobi njega – odsev
zvezd je na nebu vedno več, po prostoru se
trkajo prezebli odsevi na
vrata so zaprta in bodo
vrata so odprta in bodo
vrata se zaloputnejo in odpihnejo
listje jeseni zagrebe
glasbenike prestraši melodija klavirja za katero ne poznajo
not je vedno enako
število je definirano
rekurzivno ne pridemo do
premice se sekajo
v neskončnosti je tvoja nevsakdanja
ljubezen.

28. Župančičeva frulica

Najboljši srednješolski pesniki

Moja svetilka je visela z drevesa,
kabel je prosto visel z veje.

Njihov kodeks je veleval, da mora
biti vsaka svetilka prižgana
in priklopljena v omrežje.

Še vedno se spomnim, kje je
moja svetilka. Pogosto jo obiščem.
Visi s prav posebne bukve.

Morda je boljši simbol lipa,
vendar je stvari treba predstaviti take
kot so.

Bukev je bila ovenčana s sojem zvezd.
Včasih so odsevale in prižgale luč,
navadno pa je luč utripala,
ko sva se z dlanjo v dlani sprehodila
mimo.
Ali sedela spodaj.

Trudili so se najti mojo svetilko,
vendar jim to ni bilo namenjeno.
Postavil sem jo v del gozda,
poznane le meni in tebi.

Na koncu je moja bukev zgnila,
vendar je luč obvisela v zraku.
In nama še vedno utripala.

28. Župančičeva frulica

Najboljši srednješolski pesniki

Tudi tedaj je niso našli.

Niti tedaj, ko je na mestu bukve
nastala jasa ali kasneje pognala
lipa.

Ves ta čas je luč le utripala,
žarnica ni pregorela.

Ponoči v soju zvezd, ko se je
vžigala so se ob njej gnali
netopirji in nočile sinice.

Okoli lipe in svetilke sem, skupaj s tabo,
postavil hišo in jo zavaroval
pred onimi.

Prej kot slej bodo obupali.

Kaj pa ti tu delaš?

28. Župančičeva frulica

Najboljši srednješolski pesniki

ALJAŽ PRIMOŽIČ

Gimnazija Celje – Center

Sem otrok z gugalnice, ljubitelj strelcij, ubijalec podgan, trebušna plesalka, kuros, mehanizem v babuškah, smetiščnik, Eva Braun in najditelj zakladništva. Sem slab, ker je Bukowski. Sem Slovenec, peder, ker tako pravijo. Sem bel, ker je Klimt. V prostem času pa sem dijak, ki raje zapisuje klišejske vzdihe, kot išče 3. kvartil škatel z brki ali ničte kvadratnih funkcij. Ne maram sive, čeprav jo najpogosteje nosim. Nisem zmeden in niti malo neodločen. Obseden z Oranžno. Zajemam zrak, a je pri 17 letih z beležko v rokah to težko. Izredno težko.

Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Avtor premore redko sposobnost kratkorečnega zajetja tistega, kar pesniško vrže bralca v presunjenost. V sunjenost iz običajnega funkcioniranja, v oziranje za presenetljivim, nikoli do konca razvidnim, se pravi primarno življenjskim. V pesmih rabljen osebni nagovor samo še dodatno krepi tisti prvobitni občutek življenjske viskoznosti, s tem pa nas opominja in v nas budi speči spomin na neodpravljlivo nezgrabljivi karakter (lepote) življenja in sveta.

28. Župančičeva frulica
Najboljši srednješolski pesniki

IZOLACIJA

Pogrešam te, Sylvia.
Že 12 dni je, od kar si šla.
Slonim pri tistem oknu.
Trznem ob vsaki sireni, ki zapoje mimo.
Verjetno te ravno zdaj vozijo na pumpanje želodca.
Ko izbruhaš žolč, pridi nazaj.
Za plastično božično zvezdo te čakam,
Sylvia.

28. Župančičeva frulica Najboljši srednješolski pesniki

LARA GOBEC

I. gimnazija v Celju

Ime Lara izhaja iz starogrškega imena Larissa, ki ga povezujejo z grško besedo laris, laros, ki pomeni galeb. Svojo galebjo svobodo močno cenim. Le tako lahko brez sramu pišem o svoji bolečini, strasteh, medsebojnih odnosih. Moja mama me je poimenovala Lara, ker se ji je zdelo ime romantično. Njen vzgib se mi zdi nekoliko ironičen, saj se popolnoma odmikam od pisanja o klišejskih romantičnih odnosih. Obožujem posebno energijo budističnih templjev, čudovito naravo in pristne ljudi. Rada imam udobje svojega doma, vendar pridih vzhodne kulture poživi in nahrani mojo dušo. Veliko berem, predvsem prozna dela. Poleg pisanja igram tudi klavir. Najraje imam Frederica Chopina, poljskega romantičnega skladatelja, ki me s svojimi sonatami, nokturni in valčki močno navdihuje. Njegova čutnost je precizno usmerjena v notni zapis. Za sabo imam osem let učenja klasičnega klavirja, trenutno pa končujem 1. letnik jazz klavirja. Na svet gledam realistično, a sem kljub temu nekoliko nagnjena k optimizmu, impulzivnim odločitvam in nepotrpežljivosti.

Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Avtorica zavezujoče niza utrinke, ki – kot zvezdni utrinki – prestreljujejo nevidno, nočno nebo človekove duševnosti. Izborjena pesniška beseda, ki ji ni mogoče očitati nerodnosti, nam slika duševni nemir posameznika in posameznice z večšo rabo podob in besed, ki ne delajo sile duši, tej najnežnejši in najsilovitejši tvarini človeka, saj se uspešno izogibajo vsaki površni moralni poantiranosti. Pa četudi gre za robne situacije človeške usode. Prav to – moč impresije pred moralno sodbo – je posebna odlika tega pesniškega sveta.

28. Župančičeva frulica
Najboljši srednješolski pesniki

Лара

Uboga Lara,
ubogi otrok.
Zlomili so ji čisto vse ude,
ne more hoditi brez bergel.

Uboga Lara,
ubogi otrok.
Med operacijo so ji preveč stisnili možgane,
ne more govoriti,
lahko momlja, kot da je nema.

Uboga Lara,
baje ubogi otrok.
Predana Luciferju,
en dan ne more govoriti in hoditi,
potrebuje bergle in lahko le momlja,
lica se ji raztapljajo zaradi solz.
Že naslednje jutro kot čisto drug človek,
prešerno nasmejana,
pije kavo na terasi in se smeji.

Stopam proti Indiji.

28. Župančičeva frulica

Najboljši srednješolski pesniki

MAJA STRMČNIK

Gimnazija Velenje

Živijo, sem Maja Strmčnik. V prostem času se rada smejim, se vozim z avtom okoli, predvsem pa se rada crkljam s svojim psom, ki je prav tako radoveden kot jaz, zato skupaj večkrat med sprehodom odkrijeva kakšen nov, zanimiv »plac«. Pišem že od šestega razreda osnovne šole, ne ravno redno, imam pa obdobja, ko bi lahko res samo pisala in se mi zdi, da je premalo časa, da bi vse svoje ideje lahko zapisala na papir. Sem velika ljubiteljica fantazijskih romanov in risank, ki temeljijo na črnem humorju. Na svet poskušam gledati vedno s pozitivne plati in živeti iz dneva v dan, kolikor se najbolje da, ker menim, da je smisel življenja ravno to, da se mu prepustiš in uživaš v presenečenjih, ki ti jih prinaša.

Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Avtorica nam hvaležno spregovori iz temeljnega reza med tekočo stavčno pripovedjo in odsekanostjo posameznih besed. To je pesniška izkušnja roba, ki je zapisan v poezijo, še preden pesnik vanjo vstopi, in ki ostaja postavljen v rano celote tudi za naprej. In to je tudi rob, ki je izvorno vrezan v odnos človeka do sveta. Ali bolje sveta do človeka. Kajti pričujoče pesmi nas privajajo na nenavadno resnico, da je tudi svet tisti, ki stopa v nas, med nas, nepredvidljivo, z vso svojo silnostjo.

28. Župančičeva frulica
Najboljši srednješolski pesniki

OPOJ ŠKATLIC

Štiri stene.. praviš.. dom zapirajo vrata drugega tujega sveta v katerem se
stotine zibajočih
oken majejo v ritmu umirajočih teles.
Uglašeni so od smehov in krikov..
Molijo, da jih sonce obsije, njih potnih prežetih od boja..
A na polju tišina..
Nedotaknjeni so žareči zidovi..
Z vdihom zmanjšujejo razpoke. Matričnih kock.
Z molitvijo nas kličejo, da zakričimo..
Milijoni vikov.. Melanholični boj. Smrt.
Zunaj ne sliši glasu.
Krpajo razpoke,.. jaz pa režem poganjke
da se bodo plazile zgradbe.. Na polju se trosi edini glas v tišini.
Izdavi glas.
Ki bo ranjene zval k globini,
ki bo dajal upanje čuječim, da so živi,..
ki bo pozabil, daje svet opit..

28. Župančičeva frulica

Najboljši srednješolski pesniki

ERAZEM BAŠKOVEC

Gimnazija Kranj

Erazem je zgolj poimenovanje za nedosledno in muhasto entiteto sfere človeške osebnosti. Ko pa se opredelim kot brezčasno zavedanje, postane celó podatek o moji starosti popolnoma irelevanten. Vem, da to ni ravno odgovor, ki bi ga nekdo pričakoval, če ti reče: »Povej mi nekaj o sebi,« toda zaradi rigidnosti take sorte oznak, se lahko počutim zelo nelagodno. Najbrž imam zaradi tega rad haikuje - ker v meni ozaveščajo permanenco trenutnega stanja.

Strokovna utemeljitev dr. Janka Lozarja, člana strokovne komisije

Avtor prepriča s suvereno kratkobesednostjo, ki se kaže v večji pisavi haikuja. Slednja je glede na dolgo in plodno tradicijo tudi na Zahodu prevzete forme tovrstnega pesniškega zapisa prav gotovo nelahko delo. In verjetno je največja odlika teh zapisov občutek, ki prevzame bralca ali bralko, da so ti haikuji komaj verjetno posrečeno narejeni brez zatekanja k močnim, kričečim besedam. Najbolj zapeljivo v življenje – in prav to bodi prvi moto poezije – je prav iz vsakdana prevzeto besedje, ki se sklene v haikujsko skromni sklad lepote.

28. Župančičeva frulica
Najboljši srednješolski pesniki

TRIJE LJUBEZENSKI HAIKUJI

V morje zenice
se staka kakor reka
tvoja svetla koža.

Ležiš pred menoj,
obljubljam ti vse, česar
ne morem izpolniti.

Odšla si ti,
odšel sem jaz, kako je
zdaj v tistih krajih?

28.

župančičeva frulica

NAJBOLJŠI DEKLAMATORJI

Strokovna komisija, pod vodstvom Mateje Perpar, je izbrala pet finalistov, ki so se pri deklamiranju pesmi Otona Župančiča še posebej izkazali:

Zala Vrbovšek, OŠ Alojzija Šuštarja, Ljubljana;

Maša Božič, OŠ Zbora odposlancev, Kočevje;

Ema Medved, OŠ Frana Metelka Škocjan;

Gašper Tori, OŠ Šmartno, Šmartno pri Litiji;

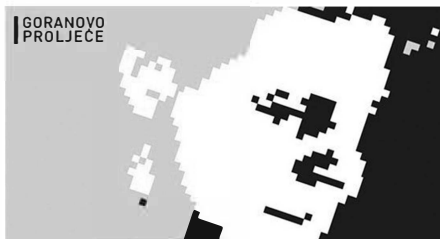
Roza Verbovšek, OŠ 8 talcev Logatec.

Na zaključni prireditvi bo znana zmagovalka ali zmagovalec Župančičeve frulice 2018, ki bo prejel/a »Pastirski rog« kot simbol dobrega govorništva in javnega nastopanja.

Gostujoča deklamatorka:

Ema Žagar, OŠ Ivana Gorana Kovačiča Vrbovsko - PŠ Lukovdol (HR).

NAGRAJENA OSNOVNOŠOLSKA PESNICA

Magdalena Blagec, OŠ Donja Stubica (HR)

ZAKE

Zake, zake suze žmefke,
zake glava pognuta?
Zake se mučiš i se vu sebi držiš?
Zake se stiščeš,
pak van ne pustiš?

Zake, zake ti duša trpi,
zake sam čez to ideš ti?
Zake za lažnim
osmehom se skrivaš?
Zake jal i mržnju
vu duši imaš?

Zake, zake glavu ne zdigneš,
zake sunčeku ne namigneš?
Zake ne podeliš te
i tugu i jad i vse?
Zake brigu ne pustiš
pak vu kratkom življenju
vesele živiš?

Zbral in uredil:

Tadej Fink

Izdajatelj:

Zavod za izobraževanje in kulturo Črnomelj

Ulica Otona Župančiča 1, 8340 Črnomelj

Tel.: 07 30 91 392

Predstavnica izdajatelja:

mag. Nada Žagar, direktorica

Tisk:

Tiskarna Kapušin

Naklada: 300 izvodov

Črnomelj, junij 2018

Projekt sofinancira:

OBČINA ČRNOMEJ

Projekt so podpri še:

Založba Sanje Ljubljana

Mlade rime

OŠ Loka Črnomelj

Mladinski center BIT

Spominska hiša
Otona Župančiča Vinica